CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DEL'INFANT

Versió adaptada per a joves

units per la infància

unicef

CONEIXES ELS DRETS de tots els nens i les nenes?

Sabies que tots els nens i les nenes tenen drets?

La Convenció sobre els Drets de l'Infant recull els drets de totes les nenes, nens i joves menors de 18 d'anys. Els drets estan íntimament relacionats amb les obligacions i les responsabilitats, és a dir els articles són d'obligatori compliment, incloent-hi tots els governs i totes les persones. Quatre principis bàsics formen la Convenció: no discriminació, interès superior del nen, dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament i participació. Tots els drets són igual d'importants.

UNICEF treballa per oferir als nens i nenes el millor començament a la vida, per ajudar que puguin sobreviure i desenvolupar-se plenament, perquè vagin a escola, per contribuir a crear espais protegits per a tots els nens, nenes i joves, especialment durant les situacions d'emergència i per complir tots i cadascun dels 54 articles de la Convenció sobre els Drets del Nen.

Però podem fer una mica perquè es compleixin els Drets de la Infància... En què pots contribuir tu directament? Creus que aquests drets són respectats a casa teva, al teu barri, a la teva ciutat o al teu poble, al teu país... al món?

T'enredes?

Enrédate amb UNICEF

Creus que al món hi ha coses que es poden millorar? Et preocupa el medi ambient, la pau o el respecte a totes les cultures i persones? Vols que els Drets de la Infància siguin coneguts i respectats a tot el món? Si aquestes preguntes et passen de vegades pel cap aquesta és la teva web.

www.enredate.org és el teu portal solidari a la xarxa. És el punt de trobada de la nostra comunitat compromesa amb la infància i la joventut de tot el món, un espai en el qual ens unim... per un món millor. Ser Enredat significa unir-se a una comunitat solidària, compromesa amb la defensa i la promoció dels Drets dels Nens i les Nenes de tot el món; significa estar atent al que ocorre al nostre voltant i prendre partit, mobilitzar-se per transformar la societat.

www.enredate.org és, sobretot, una web per a i pels joves, però també per a educadors. És el lloc per a comprendre i informar-se de les coses que ocorren al món i prendre partit pel que ens preocupa.

També aniràs trobant sorpreses com jocs, vídeos, campanyes...

Perquè participar a més a més és divertit.

Recorda que la teva opinió compta!

5 PREGUNTES SOBRE LA CONVENCIÓ

què

QUÈ ÉS LA CONVENCIÓ

La Convenció sobre els drets de l'infant és un tractat de les Nacions Unides i la primera llei internacional sobre els drets de l'infant «jurídicament vinculant». Això vol dir que és de compliment obligat. Reuneix drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, i inclou les diferents situacions en què us podeu trobar els infants i els joves d'arreu del món. La convenció té 54 articles que reconeixen que tots els menors de 18 anys teniu dret al ple desenvolupament físic, mental i social i a expressar lliurement les vostres opinions. Però, a més, la Convenció és també un model per a la salut, la supervivència i el progrés de tota la societat.

per què

GARANTIR LA VOSTRA PROTECCIÓ I DESENVOLUPAMENT

Tot i que nombrosos països tenen lleis que us protegeixen, n'hi ha molts que no les compleixen. Per als infants i joves —i de manera especial per als grups exclosos o minoritaris— això significa sovint viure en situacions de pobresa, sense casa, sense protecció jurídica, sense accés a l'educació, en situacions d'abandonament, afectats per les malalties prevenibles, etc. Aquests problemes no sols afecten els països pobres; també són presents en els països rics. La Convenció reconeix clarament el dret de qualsevol infant —i no sols d'alguns privilegiats— a un nivell de vida adequat.

SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

quan

EL 20 DE NOVEMBRE DE 1989

L'any de 1959 les Nacions Unides van aprovar una Declaració dels drets de l'infant que incloïa 10 principis. Però no era prou per a protegir els vostres drets perquè legalment no tenia caràcter obligatori. Per això el 1978 el Govern de Polònia va presentar a les Nacions Unides la versió provisional d'una Convenció sobre els drets de l'infant, el 20 de novembre de 1989, que seria de compliment obligat per a tots els països que la signassin. La Convenció es va convertir en llei l'any 1990, després de ser firmada i acceptada per 20 països, entre els quals hi hagué Espanya. Avui la Convenció ja ha estat acceptada per tots els països del món, llevat de dos (Somàlia i els Estats Units).

on

ASSEMBLEA GENERAL DE LES NACIONS UNIDES

L'objectiu de les Nacions Unides és unir totes les nacions del món a fi de treballar a favor de la pau i el desenvolupament, sobre la base dels principis de justícia, dignitat humana i benestar de tots els pobles. També ofereix l'oportunitat d'equilibrar les relacions entre els països. La seu de les Nacions Unides és a Nova York, però el terreny i els edificis són considerats territori internacional. Les Nacions Unides tenen bandera, correu i segells propis, com si fos un país a part: el país de tots. Usen sis idiomes oficials: anglès, àrab, espanyol, francès, rus i xinès. L'Assemblea General és el principal òrgan de debat de les Nacions Unides i va ser el que aprovà la Convenció sobre els drets de l'infant. Hi ha representats els 191 estats membres de les Nacions Unides.

qui

UNICEF

UNICEF és el Fons de les Nacions Unides per a la Infància i té la missió de fomentar i protegir els drets aprovats en la Convenció sobre els drets de l'infant, defensar-los en qualsevol lloc i contribuir al benestar dels infants i joves arreu del món. Com que es tracta d'una agència de les Nacions Unides, UNICEF treballa per oferir als infants el millor començament en la vida, per ajudar a fer que els infants i els joves sobrevisquin i es desenvolupin plenament, per que aneu a l'escola, per contribuir a crear espais protegits per a tots els infants i joves, especialment durant les situacions d'emergència i per complir tots cadascun dels 54 articles de la Convenció. Voleu saber quins són?

01

ARTÍCLE 01

DEFINICIÓ D'INFANT

La Convenció s'aplica a totes les persones menors de 18 anys d'edat.

02

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 02

NO-DISCRIMINACIÓ

Tots els infants tenen tots els drets recollits en la Convenció: no hi fa res d'on siguis, ni el teu sexe, ni el color de pell, ni quina llengua parlis, ni la situació econòmica de la teva família, ni les teves creences o les dels teus pares, ni que pateixis cap mena de minusvalidesa.

03

ARTÍCLE 03

L'INTERÈS SUPERIOR DE L'INFANT

Quan les autoritats o les persones adultes adoptin decisions que tinguin a veure amb tu, han de fer el que sigui millor per al teu desenvolupament i benestar.

04

ARTÍCLE 04

APLICACIÓ DELS DRETS

Els governs (i les autoritats regionals i locals) han de fer que es compleixin tots els drets recollits en la Convenció. Han d'ajudar la teva família a garantir els teus drets i també han de col·laborar amb altres països perquè es compleixin arreu del món.

05

ARTÍCLE 05

DIRECCIÓ I ORIENTACIÓ DELS PARES I LES MARES

Les autoritats han de respectar els teus pares i totes les persones que siguin responsables de la teva educació. La teva família té la responsabilitat d'ajudar-te a exercir els teus drets.

06

ARTÍCLE 06

LA SUPERVIVÈNCIA I EL DESENVOLUPAMENT

Tots els infants tenen dret a la vida. Els governs han de fer tot el que sigui possible per assegurar la teva supervivència i desenvolupament.

07

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 07

NOM I NACIONALITAT

Quan neixes tens dret a ser inscrit en un registre i a rebre un nom i una nacionalitat, a conèixer els teus pares i que et cuidin.

08

ARTÍCLE 08

IDENTITAT

Les autoritats tenen l'obligació de protegir la vostra identitat, el teu nom, la teva nacionalitat i les relacions familiars.

09

ARTÍCLE 09

SEPARACIÓ DELS PARES

Cap infant ha de ser separat dels seus pares, llevat que sigui pel seu propi bé. En cas que el teu pare i la teva mare estiguin separats, tens dret a mantenir-hi contacte fàcilment.

10

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 10

REUNIÓ DE LA FAMÍLIA

Si per qualsevol circumstància vius a un país i els teus pares a un altre, tens dret a entrar al país on estiguin els teus pares i reunir-t'hi, o que els teus pares es reuneixin amb tu.

11

ARTÍCLE 11

TRASLLATS I RETENCIONS IL·LÍCITES

Les autoritats han d'evitar que siguis traslladat de forma il·legal a un altre país o que siguis retingut il·legalment.

12

ARTÍCLE 12

L'OPINIÓ D'INFANTS I JOVES

Tens dret a opinar i que aquesta opinió, d'acord amb la teva edat i maduresa, sigui tinguda en compte quan les persones adultes hagin de prendre una decisió que t'afecti.

13

ARTÍCLE 13

LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Tens dret a expressar lliurement les teves opinions, a rebre i difondre informacions i idees de tota mena, sempre que no vagin en contra dels drets d'altres persones.

14

ARTÍCLE 14

LLIBERTAT DE PENSAMENT, CONSCIÈNCIA, I RELIGIÓ

Les autoritats han de respectar el teu dret a la llibertat de pensament, consciència i religió. Els teus pares et poden aconsellar sobre què és millor.

15

ARTÍCLE 15

LLIBERTAT D'ASSOCIACIÓ

Pots associar-te lliurement, crear associacions i reunir-te pacíficament amb altres infants, sempre que aquestes activitats no vagin en contra dels drets d'altres persones.

16

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 16

PROTECCIÓ DE LA INTIMITAT

Tens dret a una vida privada pròpia, que es respecti la vida privada de la teva família i a la intimitat del vostre domicili, que no t'obrin la correspondència i que ningú ataqui la teva bona imatge.

17

ARTÍCLE 17

ACCÈS A UNA INFORMACIÓ ADEQUADA

Tens dret a rebre informació a través dels llibres, els diaris, la ràdio, la televisió, Internet... en especial la informació que sigui important per al teu benestar i desenvolupament. Les persones adultes han de tenir cura que aquesta informació sigui adequada.

18

ARTÍCLE 18

LES RESPONSABILITATS DELS PARES

El teu pare i la teva mare són els responsables de la teva educació i desenvolupament, i han d'actuar pensant en el teu interès. Les autoritats han d'ajudar als pares en aquestes tasques donant-los suport quan sigui necessari.

19

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 19

PROTECCIÓ CONTRA L'ABÚS I ELS MALTRACTAMENTS

Les autoritats han de protegir-te dels maltractaments, els abusos i la violència, i també dels que provinguin dels teus pares o responsables legals.

20

ARTÍCLE 20

PROTECCIÓ DELS INFANTS PRIVATS DE LA SEVA FAMÍLIA

Tens dret a una protecció i ajuda especials en el cas que no tinguis pares o que aquests no estiguin amb tu. Aquesta ajuda ha de tenir en compte el teu origen cultural o ètnic.

21

ARTÍCLE 21

ADOPCIÓ

En cas d'adopció sempre s'ha de tenir en compte, per sobre de tot, el benestar de l'infant.

ARTÍCLE 22

ELS INFANTS REFUGIATS

Els infants i els joves refugiats (que hagin estat obligats a abandonar el seu país per una guerra o qualsevol altra circumstància) són objecte de protecció especial. Les autoritats han de col·laborar amb les organitzacions que els ajuden i protegeixen.

22

23

ARTÍCLE 23

ELS INFANTS DISCAPACITATS

Si pateixes alguna discapacitat física o mental, tens dret a cures i atencions especials que garanteixin la teva educació i capacitació amb la finalitat d'ajudar-te que puguis gaudir d'una vida plena.

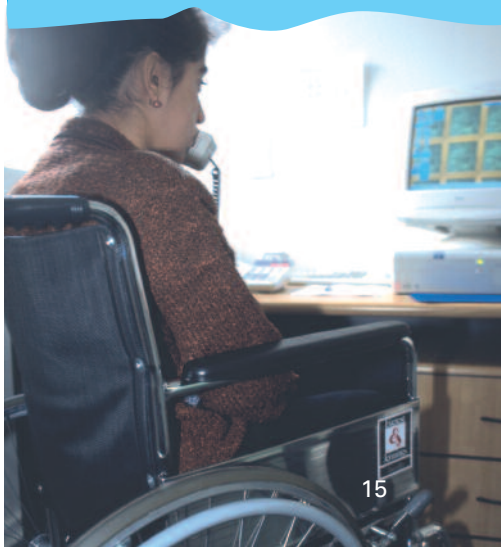

24

ARTÍCLE 24

LA SALUT I ELS SERVEIS SANITARIS

Tens dret a gaudir del nivell més alt possible de salut (que inclou aigua potable, una bona higiene i alimentació) i a rebre atenció mèdica quan estiguis malalt. Els governs han de cooperar amb els d'altres països perquè aquest dret sigui una realitat arreu del món.

25

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 26

LA SEGURETAT SOCIAL

Tu i la teva família teniu dret a beneficis de les ajudes del govern i la seguretat social quan els vostres recursos siguin baixos.

27

ARTÍCLE 25

REVISIÓ DE LES CONDICIONS D'INTERNAMENT

Si estàs internat en un establiment per protegir-te o per curar-te una malaltia física o mental, s'ha de revisar periòdicament la teva situació per comprovar que l'internament sigui apropiat i no es prolongui més del compte.

26

ARTÍCLE 27

EL NIVELL DE VIDA

Tens dret a un nivell de vida adequat per al teu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social. Els teus pares són els responsables que tinguis el necessari per viure d'una manera digna (en especial habitatge, nutrició i vestit). Si ells no t'ho poden proporcionar les autoritats els han d'ajudar.

28

ARTÍCLE 28

L'EDUCACIÓ

Tens dret a l'educació. L'educació primària ha de ser obligatòria i gratuïta, i has de tenir facilitats per poder tenir educació secundària o anar a la universitat. Els governs dels països han de col·laborar perquè això sigui una realitat arreu del món. Els càstigs a l'escola no han de ser humiliants ni indignes.

29

ARTÍCLE 29

ELS OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ

L'educació ha d'estar encaminada a desenvolupar la teva personalitat, aptituds i capacitats mentals i físiques fins al màxim de les teves possibilitats. Ha de preparar-te per ser una persona respectuosa amb les altres persones, responsable, pacífica i respectuosa amb el medi ambient a una societat lliure.

30

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 30

ELS INFANTS DE COMUNITATS MINORITÀRIES I INDÍGENES

Si pertanys a una minoria ètnica o religiosa, s'ha de respectar el teu dret a viure segons la teva cultura, practicar la teva religió i a parlar la teva llengua.

31

ARTÍCLE 31

EL LLEURE I LES ACTIVITATS RECREATIVES I CULTURALS

Tens dret al joc, al descans i a les activitats recreatives i culturals.

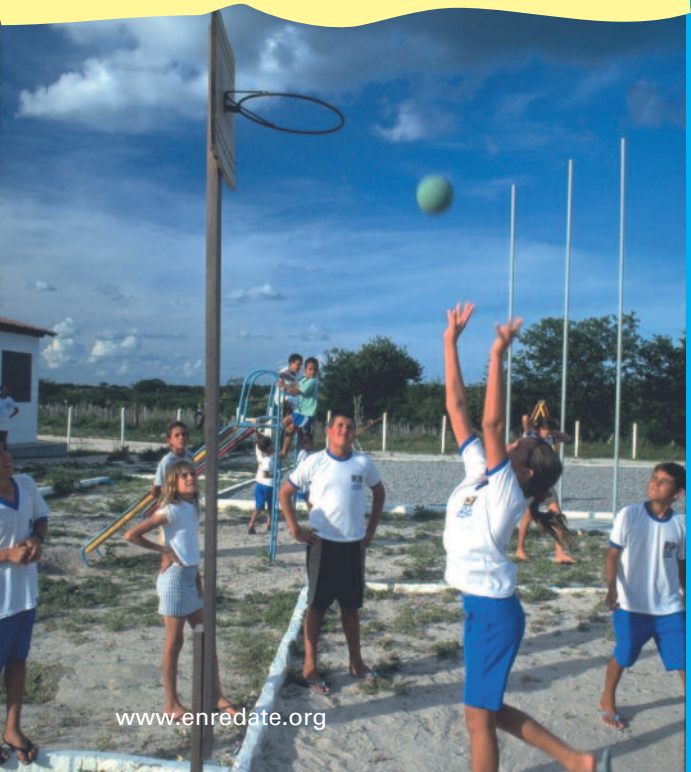

32

ARTÍCLE 32

EL TREBALL INFANTIL

Tens dret a estar protegit contra els treballs perillosos per a la teva salut o que t'impedeixin anar a l'escola. No pots treballar fins a complir una edat mínima i, si ho fas, s'han de complir unes condicions apropiades en els horaris i les condicions de feina.

33

ARTÍCLE 33

L'ÚS DE DROGUES IL·LEGALS

Tens dret a estar protegit de les drogues il·legals i del tràfic de drogues.

34

ARTÍCLE 34

L'EXPLOTACIÓ SEXUAL

Les autoritats han de protegir-te de l'explotació i dels abusos sexuals, incloses la prostitució i la participació en espectacles o materials pornogràfics.

35

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 35

LA VENDA I EL SEGREST D'INFANTS

Els governs han de prendre totes les mesures que siguin necessàries per impedir la venda, el tràfic i el segrest d'infants.

36

ARTÍCLE 36

ALTRES FORMES D'EXPLOTACIÓ

Tens dret a estar protegit contra les altres formes d'explotació que siguin perjudicials per al teu benestar.

www.enredate.org

37

ARTÍCLE 37

LA TORTURA I LA PRIVACIÓ DE LA LLIBERTAT

No et poden sotmetre a tortures ni a altres tractes o penes cruels. Si has comès un delicte no se't pot imposar la pena de mort ni la de cadena perpètua. Si ets jutjat i considerat culpable només has de ser internat a un establiment com a últim recurs i només el temps per complir el teu càstig. Mai has d'estar a les mateixes presons que les persones adultes i tens dret a mantenir contacte amb la teva família.

38

ARTÍCLE 38

INFANTS EN CONFLICTES ARMATS

En temps de guerra no pots ser reclutat com a soldat ni participar en els combats. Els infants teniu dret a una protecció especial en cas de conflicte.

39

ARTÍCLE 39

RECUPERACIÓ I REINSERCIÓ SOCIAL

Si has patit maltractaments, explotació, abandonament o has estat a una guerra, tens dret que s'ocupin de tu per recuperar-te físicament, socialment i psicològicament.

40

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

ARTÍCLE 40

JUSTÍCIA I MENORS

Tens dret a defensar-te amb totes les garanties quan t'acusin d'haver comès un delicte. Els jutges i els advocats han de ser especialment curosos quan jutgin persones menors de 18 anys, i les lleis han d'establir una edat mínima abans de la qual no poden ser jutjats com si fossin persones adultes.

41

ARTÍCLE 41

LA LLEI MÉS FAVORABLE

Si hi ha lleis diferents a la Convenció que es puguin aplicar en algun cas que t'afecti, sempre s'aplica la que sigui més favorable per a tu.

42

ARTÍCLE 42

DIFUSIÓ DE LA CONVENCIÓ

Tens dret a conèixer els drets continguts en aquesta Convenció. Els governs tenen el deure de difondre-la entre els infants, els joves i les persones adultes.

43·54

ARTÍCLES 43 AL 54

Els articles 43 a 54 expliquen com els governs i les organitzacions internacionals, com ara UNICEF, han de col·laborar perquè es compleixin els drets anteriors. No s'hi reflecteixen més drets, per això no apareixen en aquesta versió resumida.

www.enredate.org

units per la infància

unicef